

SARKAŅU ZIŅAS

Madonas novada Sarkaņu pagasta pārvaldes izdevums

2016. g. APRĪLIS-MAIJS Nr. 2 (66)

REDAKTORES SLEJA

Vasara mūsu pusē pārliecinoši iekarojusi savas pozīcijas un par saules siltumu sūdzēties nevaram jau krietnu laika sprīdi. Tas gan bažīgus rada visus tos, kas savā piemājas dārzā vai lauku saimniecībā grib kaut ko izaudzēt. Lielais karstums un sausums ir nogurdinājis gan cilvēkus, gan dabu, un veldzi gaida ikviens.

Gaisā virmo ceriņu smarža, ir sācies eksāmenu un izlaidumu laiks skolās. Pavisam nemanot, esam sasnieguši gada vidi. Un drīz mājās tiks nestas jāņu zāles, meijas, klāts galds gada latviskākajiem svētkiem Jāņiem. Noteikti tiks vīti vainagi. Kas iekļūs šī gada puķu topā galvas rotās, varam tikai minēt, jo, piemēram, pīpenes zied jau jūnija sākumā. Lai kas arī tas nebūtu, svētki būs.

Lai izdodas izbaudīt īsto vasaras maģiju, patiešām saplūstot ar Saules enerģiju, kas Latvijā ir īsu, bet košu brīdi. Katru dienu, atveroties arvien jaunam ziedīņam, nobriestot jaunai ogai, sajūtam labsajūtu un apmierinājumu, ko uztveram kā brīnumu, kas notiek mums līdzās.

Valda

21. maija vakarā apmeklētājiem durvis vēra Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuve Sarkaņu pamatskolā.

Sarkaņu pagasta pārvaldes apsveikums muzeja darbiniekiem.
Agra Veckalniņa foto

Jāņu laiks Sarkaņu pagastā

18. un 19. jūnijā visi interesenti tiek aicināti uz tradicionālās kultūras meistarklasēm un praktiskām nodarbībām Sarkaņos un "Kalnagrāvās". Projekts tiek īstenots ar Sarkaņu pagasta pārvaldes un Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu. Dalība nodarbībās – bez maksas.

Būs iespēja piedalīties nodarbībā, kur varēs iegūt pamatzināšanas keramikas un dabas materiālu izmantošanā apgleznošanai, iemācīties izgatavot rotas un dekorus no dabas veltēm, iepazīt latviskās zīmes un izzināt kokgriešanas noslēpumus, kā arī pamēģināt savas spējas kokles, vijoles un stabules spēlē, tradicionālā dziedāšanā, materiālu vākšanā un digitalizēšanā.

18. jūnija vakarā pulksten 20:00 visi būs miļi gaidīti uz kopīgu sadziedāšanos un sadancošanos Biksēres estrādē.

Sīkāka informācija un pieteikšanās

pa tālruni +371 20687947;

rakstot uz e-pastu madara.grudule@gmail.com vai

pie tautas nama "Kalnagravas" direktores Valdas Kļaviņas, tel. 29424739.

21. jūnijā plkst. 22:00

Biksērē pie ezera
Ugunsskulptūru festivāls

"Sapņa atspīdumi"

Kārļa ģitārs vadītās mākslinieku grupas
veidotie objekti un grupas "Dulsa
efekts" muzikālais pavadijums.

23. jūnijā plkst. 19.00

Biksēres estrādē
Līgo vakars kopā ar Sarkaņu
pagasta amatiermākslas
kollektīviem

Plkst. 22:00

Jāņu nakts balle
Spēlēs grupa "Brāliši"

Ieeja uz pasākumiem - brīva

Pagasta aktualitātes

Tikšanās ar iedzīvotājiem Sarkaņu pagastā

21. aprīlī Sarkaņu pagasta pārvaldes zālē norisinājās iedzīvotāju tikšanās ar novada domes deputātiem – Andreju Ceļapīteru, Agri Lungeviču, Jeuzeniju Adamoviču un Valdu Kļaviņu, Andri Trečaku, Daigu Madarnieci.

Uz tikšanos bija ieradies 21 Sarkaņu pagasta iedzīvotājs, kuru galvenā interese bija saimnieciskās dabas jautājumi. Lielākās diskusijas izvērtās par ceļu sakārtošanu pagasta teritorijā. Apģūstot ES fondu finansējumu lauku ceļu sakārtošanas programmā, plānots tiek sakārtot aptuveni 12,7 km pašvaldībai piederošo grants ceļu Sarkaņu pagastā ceļa posmos Sarkaņi-Poteri un Poteri-Poļvarka.

Tika skarti arī tādi jautājumi kā ūdenssaimniecība pagastā. Iedzīvotājus satrauc jaunie tarifi, kā arī tas, kā norisināsies ūdenssaimniecības pārņemšana, kad, kā ziņots iepriekš, par ūdenssaimniecību pagastā atbildēs SIA "Madonas ūdens". Tāpat joprojām aktuāls paliek jautājums par nepabeigtās bērnodārza ēkas projekta tālāku attīstību. Uz šo jautājumu pārvaldes vadītājs Andris Simtņieks sniedza atbildi. Līdztekus bērnodārza jautājumam sarunas ievirzījās arī par citām ar jauno paaudzi saistītām tēmām. Viens no tiem – jauniešu centra izveide. Tā kā tikšanās dienā debates par pagastam aktuāliem jautājumiem ieilga līdz pat plkst. 21:00, tad domes pārstāvji telpas J. Ramaņa ielā 4 apskatīja vēlāk. Kopīgi ar pagasta pārvaldi ir panākta vienošanās par veicamajiem darbiem šajās telpās.

Tāpat izskanēja viedoklis, ka pagastā ir problēmas komunikācijā starp pārvaldi un iedzīvotājiem. Par to, ka informācija netiek sniegta pietiekami daudz, deputāti, kā arī pārvaldes vadītājs ierosināja veidot iedzīvotāju kopsapulces, kur katrā sapulcē tiktu diskutēts par konkrētu jautājumu.

Kopumā iedzīvotāju sapulce norisinājās veiksmīgi. Liela daļa sanākušo iedzīvotāju saņēma atbildes uz sev interesējošiem jautājumiem, kā arī novada domes deputāti labprāt sniedza atbildes un ierosinājumus turpmākajiem darbiem.

Sarkaņu pagasta pārvalde aicina iedzīvotājiem būt aktīviem arī turpmāk, droši nākt uz pagasta pārvaldi, zvanīt vai rakstīt un nākt klajā ar ierosinājumiem, kā uzlabot pārvaldes darbu un kopējo situāciju mūsu pagastā.

- Uzdots SIA "Sarakaņu komunālais uzņēmums" kapitāla daļu turētāja pārstāvim organizēt, lai SIA "Sarakaņu komunālais uzņēmums" mantu, kas nepieciešama ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai Sarakaņu pagastā saskaņā ar Publisko personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5.¹ pantu nodotu AS "Madonas ūdens" bezatlīdzības lietošanā ar mērķi mantu izmantot ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai Sarakaņu pagastā un ar termiņu līdz SIA "Sarakaņu komunālais uzņēmums" pamatkapitāla samazināšanai uzsākšanai.

Uzdot AS "Madonas ūdens" ar 01.05.2016. uzsākt ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu Sarakaņu pagastā.

Uzdot SIA „Sarakaņu komunālais uzņēmums” kapitāla daļu turētāja pārstāvim organizēt Madonas novada pašvaldības SIA „Sarakaņu komunālais uzņēmums” (reģ. Nr. 45403027648, "Biksēre", Biksēre, Sarakaņu pag., Madonas novads) pamatkapitāla samazināšanu, dzēšot pamatkapitāla daļas, kuras aprēķinātas proporcionāli atlikušajai pamatlīdzekļu, kas nepieciešami ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai Sarakaņu pagastā, vērtībai uz 31.12.2015.

Noteikt, ka Madonas novada pašvaldības prasījums pret SIA "Sarakaņu komunālais uzņēmums", kas rodas lēmuma 1. punktā noteiktās pamatkapitāla samazināšanas rezultātā, tiek segts ar SIA "Sarakaņu komunālais uzņēmums" pamatkapitālā un īpašumā esošo mantu, kas nepieciešama ūdenssaimniecības pakalpojuma sniegšanai Sarakaņu pagastā, mantu iegūstot Madonas novada pašvaldības īpašumā.

Pēc tam, kad Uzņēmumu reģistrs reģistrēs SIA "Sarakaņu komunālais uzņēmums" pamatkapitāla samazināšanu:

- ieguldīt AS "Madonas ūdens" pamatkapitālā mantu, kuru pašvaldība iegūst SIA "Sarakaņu komunālais uzņēmums" pamatkapitāla samazināšanas rezultātā;

- uzdot izpilddirektoram organizēt AS "Madonas ūdens" pamatkapitālā ieguldāmās mantas novērtēšanu;

- palielināt AS „Madonas ūdens” (reģ. Nr. 47103001173) pamatkapitālu, ieguldot AS „Madonas ūdens” pamatkapitālā mantisko ieguldījumu – mantu, kuru pašvaldība iegūs SIA "Sarakaņu komunālais uzņēmums" pamatkapitāla samazināšanas rezultātā un par summu, kas tiks

noteikta atbilstoši Komerclikuma 154. panta pirmajai daļai, bez jaunu dalībnieku uzņemšanas, pretī saņemot attiecīgu jaunu daļu skaitu. (28.04.2016. domes sēdē)

Ar 2016. gada 1. martu apstiprināti SIA "Sarakaņu komunālais uzņēmums" ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi Sarakaņu pagasta Biksēres, Sarakaņu un Poļvarkas ciemā - 2,68 EUR par kub.m +21% PVN:

1.1. ūdensapgāde – 1,20 EUR par kub.m. +21% PVN;

1.2. kanalizācija – 1,48 EUR par kub.m. + 21 % PVN. (25.02.2016. domes sēdē)

- Apstiprināt saskaņā ar 18.12.2012. „Madonas novada pašvaldības ceļu fonda pārvaldīšanas kārtība” 3. daļu Madonas novada pašvaldības autoceļu un ielu uzturēšanai paredzēto naudas līdzekļu sadalījumu starp Madonas novada pašvaldības pagastu pārvaldēm un Madonas pilsētu 2016. gadā.

SARKAŅU PAGASTS

No pašvaldības budžeta - 19796 EUR

No ceļu fonda - 28909 EUR

Pavisam kopā - 48705 EUR

Ja gada laikā Madonas novada pašvaldības autoceļu un ielu uzturēšanai paredzēto naudas līdzekļu daudzums tiek mainīts, tad naudas līdzekļu sadalījums starp Madonas novada pašvaldības pagastu pārvaldēm un Madonas pilsētu tiek noteikts pēc sadalījuma koeficienta (% no kopējā finansējuma). (28.01.2016. domes sēdē)

- Noteikt, ka AS „Madonas ūdens” ūdensapgādes zonā (Madonas pilsēta, Lazdonas, Praulienas, Ļaudonas, Dzelzavas pagasts) un Liezēres, Sarakaņu un Ošupes pagasta ūdensapgādes zonās tiem klientiem, kuriem nav uzstādīti ūdens patēriņa skaitītāji, ūdens patēriņa norma ir 3 m³ / vienam cilvēkam mēnesī un 3 m³ / vienai nosacītajai liellopu vienībai mēnesī.

Lēmums stājas spēkā ar 01.03.2016.

- Uzdot ūdensapgādes pakalpojumu sniedzējiem likumdošanā noteiktā kārtībā un termiņos informēt pakalpojuma saņēmējus par paredzētajām izmaiņām. (28.01.2016. domes sēdē)

- Piešķirt jauniešu aktivitātēm nepieciešamo telpu remontam – EUR 21681,89 – no novada budžeta nesadalītajiem līdzekļiem (17.05.2016. domes sēdē).

Sagatavoja **I. Bārbale**, sekretāre

Lielā talka Biksērē

23. aprīlī visā Latvijā notika Lielā talka. Šogad tās devīze bija: „Latvijai būt zaļai!” Talcinieku netrūka arī Sarkaņu pagastā, kur dažādu paaudžu cilvēki ar grābekli un citiem darbarīkiem padusē devās uz sev nozīmīgāko vai tuvāko

talkošanas vietu.

Mūsu pagastā kā oficiālā talkošanas vieta tika reģistrēts bērnu laukumiņš Biksēres centrā. Talkas iesākumā atsaucība bija neliela, jo kuram gan patīk agri celties. Tomēr, dienai mazliet iesilstot un iedzīvotājiem dzirdot bērnu smieklus un pamanot rosīgo atmosfēru, īsā laikā saradās daudz talkot gribētāju. Kopā bijām apmēram 30 talkotāju – gan lieli, gan mazi.

Darbu koordinēšana bija pavisam viegla. Mazākie ar lielu prieku iesaistījās visos krāsošanas darbos. Krāsoja soliņus, šūpoles, mājiņu, riepas utt., savukārt spēcīgākie talkotāji ņēma rokās lāpstas un veica

riepu ierakšanas darbus, vēl citi vāca atkritumus un kasīja lapas. Bet vīri ņēma rokās darba rīkus un remontēja rotaļu iekārtas, kā arī dalījās ar idejām par turpmākajiem darbiem. Protams, tika ņemta palīgā arī iztēle un radošais gars. Un, liekot lietā vecās riepas, kas mētājās pa ciemu, tika izveidoti koši puķu podi.

Sarkaņu pagasta pārvalde talkotājiem bija sagatavojusi gardu mielastu – siltu zupu, kuru, slēpjoties no lietus, talkotāji baudīja topošajā jauniešu centrā, pie reizes novērtējot te padarītos darbus.

Liels paldies visiem talkotājiem! Esam paveikuši lielisku darbu un padarījuši mūsu bērnu ikdienu košāku!

Krista Vorslava, jaunatnes lietu speciāliste, atbildīgā par talku

Sarkaņu pagasta jauniešu tikšanās

8. maijā Sarkaņu pagasta pārvaldes zālē norisinājās Sarkaņu pagasta jauniešu tikšanās, kur jaunieši tika aicināti uz diskusiju par tādiem jautājumiem kā jauniešu centra nepieciešamība, par jauniešu iesaisti pasākumu plānošanā un veidošanā, kā arī par vēlamajām aktivitātēm mūsu pagastā un meklēja atbildes uz citiem interesējošiem jautājumiem.

Uz neformālo tikšanos bija pulcējušies 15 jaunieši. Vislielākās diskusijas izvērtās par jauniešu centra veidošanu

un par tā nepieciešamību. Jaunieši vēlējās zināt, kā norisinās darbi telpu sakopšanā un kāda ir remontdarbu gaita. Tāpat jaunieši ieteica, kādi uzlabojumi būtu nepieciešami – kāda krāsa sienām, kāds izkārtojums, iespējamie darba laiki, izteica domas arī par citām jauniešu centram nepieciešamajām aktivitātēm.

Jaunieši nāca klajā ar daudz un dažādām idejām par to, kādas jaunas aktivitātes būtu nepieciešamas Sarkaņu pagastā, ņemot vērā, ka mūsu jaunieši ir aktīvi un

sportiski. Galvenokārt tika ierosinātas idejas, kas saistītas ar sportiskām aktivitātēm. Tomēr bija arī tādi ierosinājumi kā dažādas radošas darbnīcas un mūzikas apmācības, piemēram, iespēja mācīties gītar spēli.

Paldies visiem, kas ieradās un izrādīja iniciatīvu darboties turpmāk gan jauniešu centra attīstībā, gan arī dažādu jauniešiem paredzētu aktivitāšu veidošanā!

Krista Vorslava, Sarkaņu pagasta jaunatnes lietu speciāliste

Jaunie projekti

Meža dienas 2016.-2018. Moto „Kopā nākotnes mežam”

Sarkaņu pagasta pārvalde pirmo reizi piedalās projektā “Meža dienas”, ko finansē Zemkopības ministrijas budžeta programmas “Meža resursu ilgtspējības saglabāšanas” apakšprogrammas “Valsts atbalsta pasākumi meža nozarē” ietvaros.

Šis projekts ļauj pašvaldībām veidot parkus, papildināt apstādījumus vai labiekārtot teritoriju ar jaunām koka konstrukcijām.

Turpinot pārvaldes aizsākto tradīciju – pilnveidot un sakopt atpūtas vietas Sarkaņu pagastā, kā arī radīt jaunas mazās arhitektūras formas – “Meža dienas 2016” ietvaros pagasta pārvalde piedalījās projekta konkursā “Latvijas iedzīvotāji nākotnes mežam”, kur iesniedza ideju par šķēršļu takas izveidi bērniem Bikšēres parkā. Šī projekta ietvaros Sarkaņu pagasta pārvaldei ir atvēlēts finansējums 200 eiro apmērā. Tiesa gan, parka atpūtas vietas labiekārtošana ar to tikai aizsāksies un sniegs pirmo atspērienu. Turpmākos darbus un to finansējumu pārvalde plāno veikt no pašu budžeta līdzekļiem.

Nākotnē tiek plānots atjaunot un uzlabot jau esošās bērnu rotaļu konstrukcijas parkā, kā arī veidot celiņu tīklu un mazās arhitektūras formas, proti, soliņus, atkritumu urnas. Tāpat tiek plānota arī parka attīrīšana un sakopšana, ko pagasta pārvalde pamazām jau ir uzsākusi. Tika sazāģēti vēja gāztie un bojātie koki, kā arī tika attīrīts pamežs ar trimmeru palīdzību.

Krista Vorslava,
Sarkaņu pagasta
jaunatnes lietu speciāliste

Biedrības „Sarkaņu pagasta kultūrmantojums”
jaunumi

Saņemts finansējums projektam “Ceļā uz savu tautastērpu”

VALSTS
KULTŪRKAPITĀLA FONDS

LATVIJAS VALSTS MEŽI

VIDZEME
CEĻŠ VED AUGŠUPI

Gandrīz katrā latviešu tautasdziesmā apdziedāts latvieša darba un prasmju tikums. Visu, ko šodien varam nopirkt, agrāk darināja ar rokām, amatu nododot no paaudzes paaudzē. Diemžēl straujais dzīves ritums šo pārmantošanas dzīparu ir pārrāvis, un daudzas prasmes iet zudībā. Lai mēģinātu atjaunot šo pārrauto pavedienu un atkal atdzīvinātu aizmirstos amatus un prasmes, nu jau gadu aktīvi darbojas biedrība „Sarkaņu pagasta kultūrmantojums”, kuras mērķis ir veicināt kultūras mantojuma saglabāšanu, attīstību un popularizēšanu. Biedrības biedri aktīvi sadarbojas ar Sarkaņu amatu skolu, kurā darbojas aptuveni 30 rokdarbnieki un audēji Tautas daiļamata meistarur Ineses Mailītes un Vandas Podiņas vadībā.

Sagaidot Latvijas simto gadadienu, minētajiem rokdarbniekiem un novada iedzīvotājiem ir pastiprināta interese par sava tautas tērpa gatavošanu. Taču rodas daudz jautājumu, ar ko sākt, kā komplektēt utt. Tāpēc biedrība „Sarkaņu pagasta kultūrmantojums” iesniegusi un guvusi atbalstu projektam „Ceļā uz savu tautastērpu” „Latvijas Valsts mežu atbalsītās Vidzemes kultūras programmas 2016” projektu konkursā. Projekta mērķis ir sniegt zināšanas par tautas tērpiem Vidzemē. Projekta laikā vēstures zinātņu doktore Anete Karlsonē lekcijās iepazīstinās ar latviešu tautas tērpa veidošanās vēsturi, dzijas krāsošanas tradīcijām, galvassegu veidiem

un Eiropas modes atskaņām tajos, kā arī brunču audumu tehnikām un kompozīciju variantiem.

Jau **25. maijā plkst. 16.00** biedrības „Sarkaņu pagasta kultūrmantojums” telpās (Sarkaņu bibliotēkas ēkas 1. stāvā) būs pirmā nodarbība ***Seno latgaļu un sēļu apģērbs 9.-12. gs. un tā mūsdienu rekonstrukcijas varianti.***

2. lekcija – **17.06.2016.** – *P. Blaua sniegtās ziņas par apģērbu Vidzemē 18. gs. beigās - 19. gs. sākumā. Tā mūsdienu rekonstrukcijas.*

3. lekcija – **13.07.2016.** – *Austrumvidzemes tērps 19. gs., tā senākie un jaunākie varianti, tērpa komplektācijas risinājumi.*

4. lekcija – **17.08.2016.** – *Tekstilmateriālu krāsošanas tradīcijas 19. un 20. gadsimtā Latvijas teritorijā, tai skaitā etnogrāfisko ziņu pieraksti no Vidzemes.*

5. lekcija – **7.09.2016.** – *Galvassegu veidi Vidzemē un to valkāšanas veidi un Eiropas modes atskaņas tajos.*

6. lekcija – **5.10.2016.** – *Vidzemes brunču audumu tehnikas un kompozīciju varianti.*

Interesentiem lūgums pieteikties pa tālruniem: **26068109** – Ilze, **26210523** – Irēna vai Sarkaņu bibliotēkā.

Dalība – bez maksas.

Ilze Āboliņa, projekta
“Ceļā uz savu tautastērpu”
vadītāja

Veram muzeja krātuves durvis

Sarkaņu skolā

Muzeju naktī, 21. maijā, Latvijā savu programmu piedāvāja apmēram 150 muzeju, un tai tika dots atslēgas vārds “Durvis”. Tā bija brīnišķīga iespēja ieraudzīt, uzzināt, satikt, meklēt un atrast. Muzejā tas ir aizgājušais laiks, par ko liecina fotogrāfijas, dokumenti, priekšmeti, sīklietas vai tikko paceļami objekti.

Viens no Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja pasākumiem šajā vakarā bija etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves atvēršana Sarkaņu skolā (lielajā ēkā). Piecām telpām durvis jau bija vaļā, lai krājuma apmeklētāji varētu izstaigāt un skatīt, kas katrā no tām glabājas.

1. stāvā var interesēties par amatnieku – kurpnieka, kalēja, mucinieka, ādmiņa un citu – darba rīkiem un gatavotajām lietām.

2. stāvā izvietota mēbeļu kolekcija, izveidota 19. gs. beigās un 20. gs. sākuma zemnieku istaba un parādīts 1920.-50. gadu istabas iekārtojums, kurā izmantotas pūra mēbeles, kas ir amatnieka darinājums kāzu dāvanai. Vēl šajā stāvā gaida izstāde – tikšanās ar sarkaniešiem – kultūras darbiniekiem (*plašāk - Daces Zvirgzdiņas rakstā*) Valdi Breģi, Olgu Dreģi, Viktoru Eglīti un Jēkabu Vītolīņu.

3. stāvā skatāma etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu kolekcija. Te izvietoti graudu iegūšanai un maizes cepšanai nepieciešamie darbarīki. Šajā telpā sagrupēti arī priekšmeti aizdara gatavošanai un dažādas citas ikdienā vajadzīgas

lietas.

Atklātais krājums un priekšmeti no Sarkaņu pagasta tajā

Uz skolas telpām ir pārvesta liela daļa Madonas muzeja etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu kolekcijas, kam iepriekšējā mājvieta bija kļuvusi par šauru. Tagad pakāpeniski tiek iekārtots atklātais krājums. Tā ir iespēja redzēt un izziņāt arī tos priekšmetus, kuri līdz šim nav bijuši izmantoti muzeja ekspozīcijā un izstādēs. Krātuvē izvietoto pētnieciskajam darbam varēs izmantot skolēni, studenti, amatnieki, ikviens interesents.

Krātuves iekārtošanas plāns ir izveidots pieciem gadiem, apjomīgās kolekcijas izvietošana notiek pakāpeniski, būs gan aptiekas, gan ar mežsaimniecību un biškopību, mēriem un tvertnēm, auduma iegūšanu saistītu priekšmetu telpas.

Jaunapgūstams ir plašais Sarkaņu pamatskolas vēstures dokumentu, mācību uzskates līdzekļu un skolas lietu klāsts, bet jau skatāmajās telpās redzama ne viena vien lieta no mūsu pagasta dažādām mājām. Senākajā istabas iekārtojumā skatāmi dažādi sadzīves priekšmeti no “Lauciņiem”, “Ūdrupjiem”, “Stāķiem”, “Kalnzemniekiem”, “Dzeņiem”, bet jaunāku laiku istabā – priekšmeti no “Lauriem”, “Raibenēm”, “Kalnezeriem” un citām mājām.

Sarkaņu pagasts (iepriekš – ciems) ir viens no tiem, kurā jau ar pirmajiem muzeja darba gadiem (dibināts 1944. gadā) notiek materiālu vākšana, bet

Daļa krēslu mēbeļu krātuvē.

daļa priekšmetu muzeja krājumā nonāk pēc ekspedīcijas, kas notiek 1983. gada vasarā, kad muzeja ļaudis apseko 297 mājas, iegūstot 754 vienības muzeja krājumam. Vērtīgi materiāli iegūti par amatniecību. No “Robežnieku” mājām amatniecības telpā ir skatāmi kurpnieka Kārļa Leišāna darbarīki un 95 apavu liestu kolekcija. Pieminētajā ekspedīcijā iegūti materiāli, foto un ziņas par ķieģeļu cepliem, amatniecību, izglītības, kultūras norisēm, lauksaimniecību.

Inese Sudāre, etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu kolekcijas glabātāja

Laimas Garās, galvenās krājuma glabātājas, foto

Tas var noderēt

3. jūnijs

Sēšanai un stādīšanai nelabvēlīga diena. Ravē un rušina augsni ap augiem. Applauj nezāles. Apstrādā augsni dobēs, kas paredzētas vēlajiem sējumiem. Klāj mulču apkārt augiem. Pārbauda, vai augus neapdraud kaitēkļi. Jaunos rožu, kā arī ābelīšu, ķirsīšu un citu augļu kociņu dzinumus varbūt iecienījušas laputis un citi sūcēji vai mazāk izplatīti lapu graužēji un tinēji – dažādi kāpuri.

4.–5. jūnijs

Sakņu dienas. Sēj sakņaugus – bietes, burkānus, kāļus, redīsus. Vēl var stādīt kartupeļus un sīpolus. Kad augiem izaugušas pirmās īstās lapas, burkānus, bie-

tes un arī kāļus vajag pirmo reizi retināt. Pēc retināšanas tos aplaista un aprušina.

Sakņaugus piebaro ar vājas koncentrācijas mēslojumu laistīšanas reizē vai īsu brīdi pirms, vai pēc lietus. Bagātīgāks mēslojums vajadzīgs sakņu selerijām. Sīpoliem ļoti noder pelni, tos, sajauk-

tus ar kūdru, apber ap augiem, mazliet atraušot augsni. Vago vai kaplē kartupeļus. Iekārto no jauna un pārjauc vecās komposta kaudzes. Dod augiem papildmēslojumu.

6. jūnijs

Ziedu diena. Stāda vasaras puķes. Ravē. Sprauž ziemciešu puķu (fokšu, mārtiņrožu u.c.), kā arī dekoratīvo krūmu spraudņus, iepriekš gan novērtējot, vai tie vēl nav pārāk mīksti. Sēj divgadīgās puķes, piemēram, kāršozes. Norok pavasara sīpolpuķes (sniegpulksteņus, krokusus, scillas, muskares). Vāc ārstniecības augus.

Materiāls no interneta

Četru sarkaniešu tikšanās skolā

Vai aktrise Olga Dreģe varēja satikt rakstnieku Viktoru Eglīti? Laikam gan nē, jo Sarkaņu pagasta „Milnos” dzimušajai meitenei bija tikai 7 ziemas, kad viņš 1945. gadā gāja bojā. Jēkabs Vītoliņš (1898 „Bāksšanos” – 1977 Rīgā) šajā laikā bija pazīstams mūzikas lektors, kas uzstājās gan radiofonā, gan pirms koncertiem, tautas mūzikas speciālists. Zinot V. Eglīša aizraušanos ar senatni un dievturību, gribu apgalvot, ka abi noteikti bija pazīstami. Valdis Breģis (1928 „Lejas Svincos” – 2013 Rīgā) toreiz mācījās Madonas vidusskolā, bet dažus gadus vēlāk viņš klausījās J. Vītoliņa lekcijas konservatorijā, pārdomātos ievadvārdus koncertos un kā students diriģēja Sarkaņu kori vasarās, kad tur dziedāja arī toreizējā Madonas vidusskolniece Olga.

Šīs četras Latvijas kultūras dzīvē nozīmīgās personas vieno vispirms dzimtā vieta. Kopīga ir vēlēšanās un spējas tikt tālāk par savu sētu, darīt ko citu, savādāku nekā viņu priekš-

teči – zemnieki. Kopīga ir mīlestība pret mūziku.

Tagad viņi satiksies Sarkaņu skolā iekārtotajā izstādē par izciliem sarkaniešiem – valsts nozīmes kultūras darbiniekiem. Kaut gan vienīgi Viktors Eglītis (1877 Sarkaņu pag. „Lejas Kaipos” – 1945) nav šajā ēkā mācījies, jo viņa bērnībā tās nebija un viņš ir apmeklējis Lazdonas pareizticīgo draudzes skolu pretī pareizticīgo baznīcai, telpas saimnieks ar sava dzīvokļa mēbelēm neapšaubāmi būs viņš.

2003.–2004. gadā muzejs ieguva vairāk nekā 360 krājuma vienības par V. Eglīti un viņa ģimeni. Šie materiāli tika eksponēti izstādē „Durvis uz muzeja jaunieguvumiem” 2004. gadā. Kad par mūsu šīgada iecerī Sarkaņos veidot novadnieku piemiņas istabu stāstīju Eglīšu mantiniecei Ingridai Frickausiai, viņa piedāvāja sarkanīga marmora tintnīcu, presi, papīrnazi un zvanu. Bez tam saņēmām rakstnieka otrās dzīvesbiedres Hildas Vīkas lū-

gumrakstus un vēstules dažādām iestādēm pēc V. Eglīša apcietināšanas 1944. gada septembrī, fotogrāfijas. Viens no attēliem rāda tēvu un dēlu, rakstnieku Anšlavu Eglīti, iespējams, pie tā galda, kas ir muzejā. Dāvinājuma ietilpst arī A. Eglīša studiju laikā Mākslas akadēmijā gleznotais tēva portrets.

Varēsīm aplūkot Jēkaba Vītoliņa jaunības rakstāmgaldus, ko savulaik ieguvām „Vildavās”, un Dailes teātra dāvināto Olgas Dreģes grima galdīņu, dažus viņas skatuves tērpus un aksesuārus, ilggadējā Madonas rajona koru virsdiriģenta, komponista Valda Breģa koncerttērpu, fotoaparātu, toņdakšu.

Uz skatuves un arī muzejā ir iespējams daudz kas. Aicinām aplūkot, iepazīt četru sarkaniešu tikšanos veicajā skolā!

Dace Zvirgzdiņa,

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja literatūras sektora vadītāja

Ceļojumi

Muzeju naktī, 21. maijā, Sarkaņu pagastā bija iespēja pabūt četrās dažādās vietās, lai apskatītu un iepazītos ar ko jaunu vai vienkārši izbaudītu dalību akcijā, kas vienlaicīgi notiek daudzās pasaules valstīs.

Pirmā iestāde, kas tika atvērta, tuvojoties vakaram, bija Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuve, kas no nepiemērotām telpām Madonā pārcēlusies uz bijušo Sarkaņu pamatskolu.

Ieejot skolas ēkā, jebkuram apmeklētājam sajūtas visdažādākās. Tie, kas šeit mācījušies vai strādājuši, ne tikai vēroja pārmaiņas, bet arī kavējās atmiņās par savu pavadīto laiku šajā ēkā.

Zinot to, cik daudz priekšmetu pārvests, notūrīts no putekļiem un laika zoba uzkrātajiem netīrumiem, nākas

secināt, ka ieguldīts milzīgs darbs. Ir paveikts mazumiņš no tā, ko muzeja darbinieki šeit iecerējuši. Par katru iekārtoto telpu un tur redzamajiem eksponātiem muzeja darbiniekiem ir īpašs stāstāmais. Apmeklētāji visilgāk pakavējās novadniekiem iekārtotajā telpā. Un tas ir tikai normāli, jo ar savējiem mēs ļoti lepojamies.

Gandarījums par paveikto ir liels. To savā runā uzsvēra muzeja direktore, Sarkaņu pamatskolas absolvente Līvija Zepa. Viņa teica paldies visiem, kas pielikuši savu roku, lai telpas īsā laikā iegūtu citu saturu, kas ir kā turpinājums tam, kas šeit bijis vairāk nekā simts gadus. Muzejs ir arī sava veida izglītības iestāde un skaistās skolas ēkas turpinās rakstīt savu stāstu.

Muzeja krātuves saimniece ir Inese Sudāre, kam Sarkaņu pamatskola ir

pirmā un vienīgā darbavieta. Kā atzīst pati Inese, ir mainījies veicamo pienākumu saraksts, bet darbs piecē. Ir apgūtas jaunas zināšanas, kas nenoliedzami palīdz ikdienas darbā. Lai Inesei un visam muzeja kolektīvam veicas! Pierādījums tam, ka doma skolas ēkā izveidot muzeju bijusi pareiza, bija kuplais apmeklētāju skaits muzeju naktī. Tas sasniedza vairāk nekā 350 apmeklētājus.

Turpat līdzās apmeklētājiem atvērta arī Sarkaņu amatu skola, kurā darbojas tautas nama “Kalnagravas” rokdarbu un aušanas pulciņi, tāpat notiek nodarbības klūdžu pīšanā. Mēģinājumiem bijušo skolas ēdamzāli izmanto jauktais vokālais ansamblis “Rondo”. Visa vakara garumā apmeklētāju netrūka arī tur, jo latvieši nekad nav iztikuši bez pašu darinātām lietām. Un interese par to,

Muzeju nakts ceļojums

kā tas viss top, ir gan vecākā gadagājuma cilvēkiem, gan jauniešiem.

Tālāk ceļš ved uz P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja filiāli, profesora Aleksandra Bieziņa muzeju "Jaundilmaņi", kas akcijā piedalās daudzus gadus. Muzeju nakts apmeklētāji jau zina, ka te viss notiek arī bez īpašas reklāmas. Un ikkatrs tiek gaidīts, lai iepazīstinātu ar jaunumiem muzeja piedāvājumā un nobaudītu neiztrūkstošo zivju zupu.

Jebkuram muzeja apmeklētājam bija iespēja iemēģināt roku, rakstot ar spalvu un būt klāt jaunās izstādes atklāšanā. Apskatot jauno izstādi muzejā, nākas secināt, ka par saviem senčiem un vēsturi zinām daudz, bet vēl vairāk ir faktu, ko nezinām. Man personīgi bija pārsteigums uzzināt, ka Dainu tēva Krišjāņa Barona dēls Kārlis Krišjānis Barons (dz. 1865. gada 12. oktobrī Sanktpēterburgā) ir stomatoloģijas pamatlicējs Latvijā, kā arī aktīvs Sarkanā Krusta vadītājs. Un tieši pateicoties viņa organizatora talantam un lielajām darbaspējām, Latvijas Sarkanais Krusts kļuva var ietekmīgāko un bagātāko sabiedrisko organizāciju neatkarīgajā Latvijā.

Muzeju nakts tēma šogad bija "Durvis". Tieši tāpēc ceturtnajā pieturvietā, Andra Trečaka senlietu muzejā, apmeklētāji varēja noskatīties brīvdabas kino – pirms vairāk nekā 30 gadiem uzņemto Rīgas kinostudijas mākslas filmu "Šīs bīstamās balkona durvis". Apmeklētājiem tas likās gana interesanti, par spīti

Pianiste Ilona Breģe (priekšā) priecējas pabūt tēva dzimtenē.

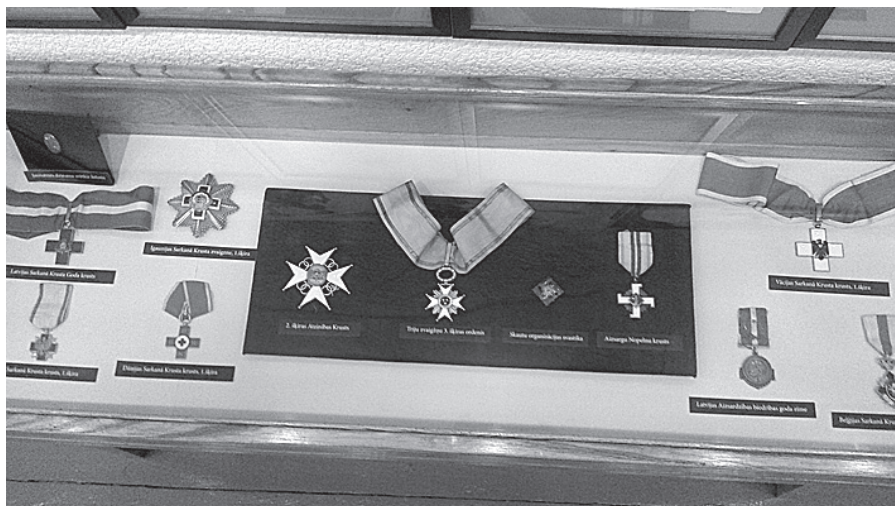
Kārļa Krišjāņa Barona darba gaitu vēstures liecības.

dzeštrajam maija vakaram. Kā atzina muzeja saimnieks Andris, tik kupls apmeklētāju skaits muzeju naktī bijis

pirmo reizi – apmēram 150 interesentu.

Laiks, apceļojot mūsu pagasta vietas, kas bija apmeklētājiem atvērtas līdz vēlai nakts stundai, pagāja nemanot. Un jāsecina – man patika. Mums ir, ar ko lepoties. Varbūt šad un tad par maz laika veltām reklāmai, par maz novērtējam to, kas mums dots. Ir jauki paceļot, apskatīt citus Latvijas stūrīšus, bet kādreiz varbūt neievērojam to, kas mums līdzās. Prieks, ka Muzeju naktī arvien vairāk nākas sastapt jaunus cilvēkus, kas ar patiesu interesi vēro un iepazīst visu, kas tiek piedāvāts.

Valdas K. teksts,
Agra Veckalniņa un
Valdas Kļaviņas foto

Saņemtie apbalvojumi.

Svētku brīži

“Piņģerotam” repertuārā jauna luga

19. martā pirmizrādi piedzīvoja amatierteātra “Piņģerots” jaunā izrāde – Ērika Lansa “Galds”, kurā režisore Gunta Apele ir iesaistījusi vairāk nekā desmit dalībniekus. Maija sākumā ar šo izrādi “Piņģerots” amatierteātris piedalījās novada amatierteātru skatē un starp 8 citiem kolektīviem ieguva otro augstāko vērtējumu, saņemot A (augstākās) pakāpes diplomu.

Pāris dienas pēc skates uz sarunu aicināju režisori Guntu Apeli, kas par kolektīva kopīgā darba rezultātu ir ļoti apmierināta, par ko liecina žūrijas un skatītāju vērtējums.

Valda Kļaviņa: Kā jūtaties pēc skates?

Gunta Apele: A pakāpes diploms dod tiesības un uzliek pienākumu piedalīties starpnovadu skatē par ti-

tulu “Gada izrāde”.

Es jau smejos, ka tas ir kā saņemt “nomināciju Oskaram”. Katrā gadījumā tas nozīmē, ka starp valsts vairāk nekā 400 amatierteātriem esam tai galvgalā. Un tas nav maz.

V.K.: Tik augsts vērtējums laikam nav pirmo reizi?

G.A.: Trešo. “Gada izrāde” skatē bijām izvirzīti ar “Mūķenēm” un “Gleznas pielikšana”. Protams, ka “pašu Oskaru” parasti izcīna pilsētu Tautas teātri ar profesionāliem režisoriem priekšgalā.

V.K.: Kur slēpjas “knifņš”? Mums, skatītājiem, ir patikušas visas vai gandrīz visas izrādes.

G.A.: Skatītāji un žūrija ir divi dažādi vērtētāji. Skatītājs bauda uz skatuves izstāstīto stāstu kopumā caur savu līdzpārdzīvojumu ar *patika* vai

bija jauki. Un kur nu vēl, ka tur spēlē pazīstami aktieri.

Protams, arī žūrija vērtē kopainu, kas gan ir tikai viena no pozīcijām. Ir aktieru un režisora darba, scenogrāfijas un muzikālā noformējuma vērtējumi. Tā veidojas kopējā punktu summa.

V.K.: Ko šoreiz žūrija uzsvēra vai nopēla?

G.A.: Vairāk bija uzteikumu. Nopēlumus paturēšu tikai savai zināšanai.

Uzteica dramaturģijas izvēli kā tematiski aktuālu, interesantu, bet sarežģītu izspēlēšanai. Uzteica iestudējuma formu – ar stopkadriem un teicēju, kas mūsu teātrī bija pirmo reizi. Un, protams, pāri visam – aktieru spēli, atbilstību lomām, garderobi.

Sēž priekšā no kreisās: Aigars Krigerts, Kristīne Vilciņa, režisore Gunta Apele, Agita Auzāne, Valentīna Gailīte. Stāv no kreisās: Didzis Akmentiņš, Juta Fiļipoviča, Inga Bārbale, Mārtiņš Gailītis, Sandris Bergvalds, Ivars Auzāns, tautas nama direktore Valda Kļaviņa, gaismotāja Sarmīte Zukure, Anita Kurmīte, Egita Kaškure, Daina Vilciņa.

Skati no teātra pirmizrādes “Kalnagrāvās”.

V.K.: Ir gandarījums?

G.A.: Protams. Katram taču ir tīkami, ja darbs tiek pozitīvi novērtēts. Taču šoreiz es pati vairāk priecājos par aktieru un līdzjutēju prieku, emocijām un to izpausmēm.

Galvenais, ka tas dod pārliecību par savu varēšanu – nu ir tā talanta dzirksts – būt aktierim. Tas dod drošības sajūtu uz skatuves un ļauj aktieriem būt atraisītākiem, pārliecinātākiem, vieglāk pārvarēt iekšējo biklumu.

V.K.: Par tuvākajiem plāniem?

G.A.: Tikko bijām festivālā “Āksts” Variešos, jūnija sākumā piedalīsimies teātra svētkos Vietalvā, augustā gatavojamies spēlēt II lauku un mazpilsētu amatieru teātru festivālā Brīvdabas muzejā Rīgā.

Spēlēsim pēc iespējas vairāk, jo izrāde jānotur formā līdz nākamā pavasara “Gada izrāde” reģiona skatei. Patlaban mācāmies divas īsludziņas Līgo vakaram Biksēres estrādē. Prātā jāpatur arī mūsu pašu aizsāktie pasaku lugu svētki “Noticēt brīnumam” oktobra beigās. Tātad – nekāda atslābuma!

Un vēl... esmu teikusi un teikšu vēlreiz – paldies maniem aktieriem par nesavtīgo darbu, par atdošanos spēlētprīkam, par uzticēšanos man. Paldies visām čukstēm, paldies katram mūzikas mašīnas pārvaldītājam, paldies gaismotājiem!

Mēs esam komanda. Laba komanda.

Ar **Guntu Apeli** sarunājās
Valda Kļaviņa

Foto no kolektīva arhīva

Tas var noderēt

Lins tavai mājai

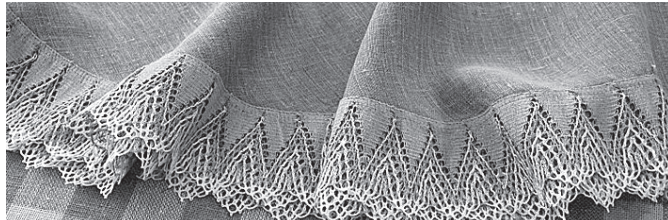
Lins ir un vienmēr būs modē – atliek vien izvēlēties savām vajadzībām vispiemērotāko risinājumu.

Vasarā lins ir īstais karalis starp visiem citiem materiāliem. Galdauti, dvieļi, salvetes, spilveni, pārvalki, gultas veļa – visas mājlietas, kas darinātas no lina, ir augstu vērtētas visos laikos un vienmēr izskatīsies labi.

Šovasar īpaši moderns ir apdrukāts lins – tas izskatās grezni un izsmalcināti un droši vien patiks romantiskā stila cienītājiem, savukārt, ja tev sirdij tuvāks askētiskais stils, vari izvēlēties dabisku, nekrāsotu vai tumšos, intensīvos toņos krāsotu un burzītu linu.

Kā iestīvināt galdautu vai salvetes?

Mazgājot linu, jāreķinās, ka tas ar katru mazgāšanas reizi top arvien mīkstāks, tāpēc, ja vēlaties saglabāt galdauta vai salvešu

sākotnējo izskatu, tie pēc mazgāšanas mazliet jāiecieta.

Iestīvināšanas varianti

1. Sina. Iecietināmais līdzeklis baltā pudelītē, ko saimnieces pazīst jau kopš padomju laikiem, tomēr tas ir efektīvs. Sagatavotajā šķīdumā iemērc samitrinātu drānu, kuru vēlas iestīvināt. Pēc tam atkarībā no tā, cik stīvu audumu vajag, to nospiež dvieļos vai izskalo, izkar žāvēties un pēc tam gludina caur citu audumu. Pēc šīs procedūras audums var saglabāt iestīvināto efektu vēl pāris mazgāšanas reizēm. Tiesa, līdzekli Sina var nākties pameklēt – visdrīzāk to atradīsiet vecā stila saimniecības preču veikalos, tirgū vai kādā citā tamlīdzīgā vietā.

2. Stīvināšana ar stērķeli jeb kartupeļu cieti. Kartupeļu miltus izšķīdina aukstā ūdenī, iemērc tajā samitrinātu linu audumu, ļauj pastāvēt un izkarina slapju neizgriežot. Pēc tam gludina.

3. Izsmidzināmie līdzekļi. Iestīvināt audumu var, pirms gludināšanas to apsmidzinot ar stīvinātāju aerosolā. Šādus izsmidzināmos līdzekļus parasti var iegādāties veikalos *Drogas*, lielveikalu saimniecības preču nodaļās u.c. Bieži vien uz tiem uzdrukāts attēls, kur redzama vīriešu krekla apkaklīte.

Materiāls no žurnāla *Ievas Māja*

“Sarkāņu Ziņu” favorīts

Latvijas cimdu adītāja pārspēj lietuviešus

2016. gada 21. maijā Lietuvas pilsetā Radviliškos septīto reizi notika adītāju čempionāts. Šogad adīšanas čempionāta dalībniekiem nepilnu trīs stundu laikā bija jāuzada zeķes valnītis ar saules rakstu. Arī šī gada adīto zeķu izstādes un semināra tēmas bija

veltītas saules rakstam tradicionālajos adījumos – cimdos un zeķēs. Nelielajā ekspozīcijā bija apskatāmas 34 zeķes un 45 cimdi.

Uz čempionātu pirmo reizi bija devušās arī Latvijas meistares. Adīšanas čempionātā piedalījās 34 dalībnieki no Latvijas un Lietuvas. Latviju pārstāvēja Sarkāņu rokdarbu pulciņa vadītāja un TLMS “Bārbele” dalībniece Vanda Podiņa, Tautas lietišķās mākslas studijas “Kurši” vadītāja Biruta Austrupa un Sabiles rokdarbu pulciņa vadītāja Ina Vlatere.

Visi uzadītie zeķu valnīši tika vērtēti pēc šādiem kritērijiem: atbilstība uzdevumam – vai adījumā ir attēlo-

ta saules zīme, adījuma tehniskais un mākslinieciskais izpildījums.

Pirmo vietu čempionātā ieguva Latvijas meistares Vandas Podiņas adītais zeķes valnīša paraudziņš.

Apsveicam un lepojamies!

Valdas K. teksts

Foto no personīgā arhīva

Godināti mācību priekšmetu olimpiāžu uzvarētāji

11. maijā Madonas kultūras namā (pamatskolas) un 12. maijā Sarkāņu pagasta tautas namā “Kalnagravas” (vidusskolas) tika godināti skolēni, kuri guvuši panākumus mācību priekšmetu olimpiādēs, kā arī viņu skolotāji.

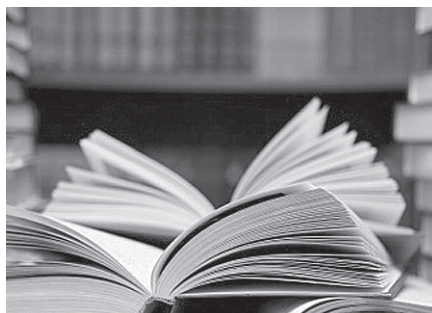
Madonas novada domes priekšsēdētāja vietnieks Agris Lungevičs dalījās ar stāstiem no savas profesionālās pieredzes, kā arī aicināja jauniešus mācīties tik daudz, lai būtu un kļūtu par to, ko no sirds vēlas.

Pateicības vārdus skolēniem un skolotājiem teica izglītības nodaļas vadītāja Solvita Seržāne un viņas vietniece Sarmīte Jansone, kas visus klātesošos iepazīstināja arī ar statistiku.

Apbalvojamo vidū arī vairāki Sarkāņu pagasta skolēni.

Apbalvojumus saņēma: *Renāte Saulīte* par iegūto 3. vietu bioloģijas olim-

piādē 9.-12. klašu grupā un par iegūto 2. vietu “Pazīsti savu organismu” 10. - 12. klašu grupā, *Rēzija Vīgante* par iegūto 1. vietu fizikas olimpiādē 9. - 12. klasei, *Vika Vogina* par saņemto atzinību matemātikas olimpiādē 5.- 8. klasei, *Dāvis Paliēks* par iegūto atzinību neklāties bioloģijas olimpiādē 7. - 8. klasei, *Tīna Nagle*, *Gerda Veismane* un *Agne Lībore* par 1. vietu komandām sporta olimpiādē 7. - 9. klašu grupā.

Lai svinīgo brīdi padarītu īpašāku, tika sarūpēti arī muzikāli priekšnesumi. Pamatskolas mācību priekšmetu olimpiāžu uzvarētāju pasākumā uzstājās jauniešu grupa „Meln uz baltu”, savukārt vidusskolas – dziedātāja Antra Stafeca ar ģitāristu Jāni Čudaru, kā arī dejoja moderno deju pāris.

23. maijā olimpiāžu uzvarētāji tika godināti Cesvaines vidusskolā No sarkaniešiem apbalvojumus saņēma *Jānis Šņucītis* par iegūto 1. vietu matemātikas olimpiādē 5. - 8. klašu grupā, *Madara Vimba* par iegūto atzinību glīt-rakstīšanā 1.-2. klasēm, *Kristaps Korņejevs* par iegūto 3. vietu neklāties bioloģijas olimpiādē 7.,8. klasei, *Patrīcija Auzāne* par iegūto 1.vietu vizuālās mākslas olimpiādē 1.- 12. klasēm.

Valdas K. teksts

Jaunumi bibliotēkās

Es kāpšu, kāpšu, līdz sasniegšu „sava Everesta” virsotni, – apmēram tā izskanēja Iritas Galejas apņemšanās vārdi viņas gleznu izstādes atklāšanas runā Sarkaņu pagasta bibliotēkā. Katrs mākslas pasaulē ienāk pa dažādiem ceļiem, atšķirīgos veidos. Madonā pazīstamā manikīre Irita Madonas mākslas studiju pilsētas kultūras namā uzmeklējusi, savas klientes stāsta rosināta.

Vēl viena, Sarkaņu pagasta bibliotēkāres Irinas Bačukas uzrunāta, vietējā amatiermāksliniece ar saviem darbiem priecē bibliotēkas lasītājus. Un ne tikai. Jebkurš mākslas mīļotājs tiek laipni gaidīts, lai sevi bagātinātu ar redzēto un izjusto.

23. aprīļa pēcpusdienā Sarkaņu bibliotēkā bija sapulcējušies kuplā skaitā Iritas radi, draugi, paziņas, lai pēc talkas padarīta darba noskaņā, mājīgā gaisotnē baudītu Iritas piedāvāto darbu klāstu.

Irita nav vienkārša manikīre, bet meistare ar māksliniecisku ievirzi. Izstādē varēja aplūkot dizainu uz nagu tipšiem: „Lāči”, „Meža pasaka” un „Dāma uz terases”. Visi šie darbi bijuši vairākās starptautiskās izstādēs Itālijā, Igaunijā, Spānijā un citur, no kurām neviens Iritas darbs nav atgriezies bez godalgas. Par panākumiem liecināja blakus kolekcijai izkārtotie diplomu, kausi un medaļas. Komplekts „Meža pasaka” ticis augstu novērtēts. Beidzot Irita sagaidījusi I vietas diplomu. Šādu mākslas darbu veidu skatīju pirmo reizi un jāteic, tas ne tikai man, bet arī citiem klātesošajiem bija jaunatklājums. Tik smalks, filigrāns darbs, tur ir, ko apbrīnot!

Irita mākslas studijā darbojas jau

piekto gadu. Šajā laikā tapušas vairāk nekā 25 gleznas. Iztaujāta par savu mīļāko darbu, Irita atklāj, ka tas ir „Veicais pulkstenis”, kas patlaban apskatāms Madonas Saieta nama foajē. Katrs klātesošais par izstādē noskatīto sev tīkamāko gleznu, mākslas studijas vadītājas Līgas Kalniņas rosināts, pauda savas izjūtas Atsauksmju grāmatā. Mani fascinēja Iritas gleznotie mākoņi, jūras ainavas, rūsainā un baltā klusā daba. Izrādās, ka Irita jau saņēmusi pirmo pasūtījumu „Kamieļi”. Ir jau grūti šķirties no saviem gara darbiem. Irita gleznai „Latviskās brokastis” pat izveidojusi dublikātu, jo sākotnējā pārdota.

Nav viegli savienot savu maizes darbu ar hobiju. Vasaras mēnešos glezniecība tiek nolikta maliņā, jo svarīgākas ir rūpes par dārzu. Vieglāk ir kādas lietas iesākt, grūtāk tās turpināt. Iritas skolotājas Līgas Kalniņas stingra pārliecība, ka čīkstēšanai par laika trūkumu nav nekāda attaisnojuma, laiku vienmēr var atrast, vajag tikai sevi piespiest sākt kaut ko darīt. Viņa ar skaistu rožu pušķi sveica savu skolnieci, izsakot atzinību par ražīgo darbu. Jā,

Irita izstādes atklāšanā Sarkaņu bibliotēkā.

starp citu, Irita mācās būt par labu vecmāmiņu dēla dvīņiņiem – Katalinai un Gabrielam.

Nenoliedzami, svarīgs ir ģimenes atbalsts. Tāds Iritai ir, sākot ar dzīvesbiedra Māra labvēlīgo attieksmi, bērnu rūpēm: meitas Auces noformēto afixu, dēla Naura – „Lāču maizes” šefpavāra – sarūpētajām un oriģināli sagatavotajām uzkodām un beidzot ar brāļa Ērika veidotajiem gleznu rāmjiem.

Ir labi, ka ir tik daudz mīļu draugu un paziņu, kuri atnākuši novērtēt Iritas paveikto. Beigu beigās gandarījums visiem – gan rīkotājiem, gan skatītājiem. Kārtējais lielais paldies bibliotēkarei Irinai Bačukai. Iritas Galejas darbu izstāde ar nosaukumu „Ir dota iespēja...” vēl ir apskatāma Sarkaņu bibliotēkā.

Apbrīnas vērtie nagu apgleznošanas paraugi.

25.04.2016.

Ingrīda Gailīte Sarkaņos

Madonas pilsētas 90 gadu jubilejas svētku programma

 Piektdiena, 3. jūnijs,

Plkst.10.00 pie Madonas novada bibliotēkas notiks pasākums „**Madona pasaulē, pasaule Madonā**”, kura laikā gaidāmas aktivitātes visām vecumu grupām.

Plkst.18.00 Saieta laukumā **Sadraudzības koncerts**. Piedalās: Tautas vokālais vīru ansamblis „Boržomi” (Gruzija), Marjamaa kultūras nama deju kolektīvs „Hopsani” (Igaunija), vidējās paaudzes tautas deju ansamblis „Vidzeme”.

Plkst. 21.00 Saieta laukumā **uz zaļumballi ielūdz Madonas pilsētas pūtēju orķestris** (diriģents Andrejs Cepītis).

Plkst.22.00 pie kafejnīcas “Rudzons” **Disko nakts Rudzona terasē** (ieeja brīva).

 Sestdiena, 4. jūnijs,

Plkst. 9.00 -14.30 pie Madonas kultūras nama **Amatnieku un mājražotāju tirdziņš, atrakcijas un aktivitātes ģimenēm** (piepūšamās atrakcijas, zirgu izjādes, seju apgleznošana, radiovadāmās mašīnas, informatīvās teltis un citas aktivitātes).

Plkst.10.00 -12.00 skvēriņā pie Madonas pilsētas kultūras nama **Brīvā skatuve**. Uzstājas jauniešu grupas.

Plkst.11.00 Saieta laukumā notiks **Enduro motociklu Baltijas čempionāta atklāšanas pasākums un motociklu parāde**. Prognozēts, ka divu dienu pasākumā piedalīsies apmēram 180 dalībnieku. Bāzes vieta - Smeceres sils un kopējais trases garums 64 kilometri.

Plkst.11.00 -14.00 J. Simsona Madonas mākslas skolas telpās notiks pasākums ģimenēm **Lielformāta gleznas “Ģimenes fotoalbums” radīšana**.

Plkst. 12.00 Saieta laukumā notiks „**Deju maraton**”, kurā piedalīsies Madonas novada un pārnovadu tautas un mūsdienu deju kolektīvi. Pasākuma vadītājs **Valters Krauze**. Sarkanu dejojāji uzstāsies no 12.40 līdz 13.10.

Plkst.12.00 Saieta laukumā **Latvijas kausa 10. kārtā un Madonas novada atklātais čempionāts svaru stieņa spiešanā no stāvokļa guļus**.

Plkst.13.00 Madonas pilsētas kultūras namā tematiskais pasākums “**Madona laiku lokos līdz 1945**”.

Plkst. 13.00 Saieta laukumā **Simultānspēle** (viens spēlēt pret vairākiem) **dambretē ar pasaules čempionu Gunti Valneri**. Pieteikšanās uz vietas, spēlēt var jebkurš interesents!

Plkst. 14.00 Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja izstāžu zālēs tiks atklāta **Madonas mākslinieku un fotogrāfa Andreja Grantā izstāde “Tikšanās”**.

Plkst.14.30 Saieta laukumā pasākums „**Latvijas spēcīgākā pilsēta**”.

Plkst.15.00 laukumā pie Priežu kalna **pasākumi visai ģimenei „Pazudis un atrasts”**. Pasākumus rīko Madonas baptistu draudze un kristīgo nometņu centrs „Ērgļa spārni”.

Plkst. 21.00 pasākums “**Dzīvie logi**”. Saules - Raiņa (līdz Blaumaņa ielai) un Blaumaņa (no Alunāna ielas) - Raiņa ielas namu logi un skatlogi pārvērtīsies par „skatuvēm”, kurās notiks performances un tiks izstādītas gleznas.

Plkst. 22.00 Saieta laukumā **Lielā svētku ballīte**. Spēlēs: **Normunds Jakušonoks un “Tipa orķestris”, grupa “Bruģis”**.

Ballīti vadīs, starplaikos populārāko pasaules un latviešu mūziku spēlēs **DJ Roberts Lejasmeijers**.

 Svētdiena, 5.jūnijs,

Plkst. 10.00 **Piedzīvojumu pārgājiens ģimenēm un draugiem**. Pulcēšanās pie MVĢ. Organizē biedrība “Pie Kraujas”.

Plkst.13.00 Saieta laukumā **Ratu (netradicionālo braucamo) sacensību „Ripo raiti” atklāšanas parāde**. Sacensības notiks Skolas ielā. Aicināti piedalīties gan Madonas, gan citu novadu iedzīvotāji ar savu braucamrīku uz 4 riteņiem. Galvenais nosacījums – oriģināls ratu noformējums. **Pieteikšanās līdz 1. jūnijam. Visiem dalībniekiem pieteikšanās obligāta.**

Plkst.18.00 Madonas daudzfunkcionālajā hallē **Madonas pilsētas 90 gadu jubilejas noslēguma lielkoncerts „Raimondam Paulam 80. Madonai 90”**.

Koncerta 1. daļā instrumentālā mūzika. Koncerta 2. daļā Raimonda Paula dziesmas ar mūsu novadnieka, dzejnieka Leona Brieža vārdiem.

Lielkoncertā piedalīsies: maestro Raimonds Pauls, Vidzemes augstienes kamerorķestris (diriģents Mārtiņš Bergs), muzikālais orķestris Kristapa Krievkalna vadībā, ģitārists Mārcis Auziņš, solisti: Žoržs Sikсна, Zigfrīds Muktupāvels, Aija Vītoliņa, Normunds Rutulis, Ginta Krievkalna, Dainis Skutelis, Ingus Pētersons, Roberta Kumsāre, jauktais koris „Lai top!” (diriģente Anita Melnupa), dejojāji Rolands Radionovs, Santa Linda Liepiņa un citi. Koncerta vadītājs **aktieris Artis Robežnieks**.

Režisors **Valdis Pavlovskis**. Producents **Jānis Kļaviņš**.

Biļetes var iegādāties Madonas kinoteātra “Vidzeme” kasē, “Biļešu paradīze” kasēs un internetā www.bilesuparadize.lv visā Latvijā.

Biļešu cenas: 5,00; 7,00; 10,00; 12,00 EUR.

Viss notiek!

19. martā “Kalnagravās” amatiereteātris “Piņģerots” skatītājiem izrādīja jauniešu studējumu - Ērika Lansa lugu “Galds”.

19. martā jauniešu deju kolektīvs “Resgaļi” piedalījās jauniešu deju kolektīvu sadancī.

“Resgaļi” pēc koncerta Barkavā.

27. martā Biksērē pie lielajām šūpolēm tradicionāli notika Lieldienu pasākums, kurā ikkatrs varēja līdzdarboties kopā ar folkloras kopu “Libe”, kā arī piedalīties dažādās aktivitātēs, kas saistās ar šiem svētkiem

Lieldienas – svētki lieliem un maziem.

“Libe” ieskandina svētkus.

Lieldienu laikā Biksēres aptiekas vadītāja Daina Ozoliņa bija izsludinājusi zīmējumu konkursu. Atsaucība bija ļoti liela. Katrs konkursa dalībnieks saņēma dāvanīņu par piedalīšanos, un prieks bija visiem – gan tiem, kas zīmēja, gan tiem, kas skatīja zīmējumu izstādi.

Konkursa noslēgums Biksēres aptiekā.

2. aprīlī Madonas mūzikas skolā notika novada skate vokālajiem ansambļiem. Vokālā ansambļa sniegums bija skanīgs un pārliecinošs, par ko liecina žūrijas vērtējums – pirmā pakāpe.

2. aprīlī jauniešu deju kolektīvs “Resgaļi” un senioru deju kolektīvs “Senči” piedalījās Madonas deju aprīņa skatē, kas notika Varaklānos. Abu kolektīvu sniegums bija labs un iegūta pirmā pakāpe.

2. aprīlī amatiereteātris “Piņģerots” ar E. Lansa lugu “Galds” viesojās Mētrienā.

9. aprīlī Madonā notika Latvijas vokālo ansambļu reģiona skate, kurā piedalījās vokālais ansamblis “Rondo”. Skati vērtēja ļoti stingra žūrija, kas ansambļa sniegumu novērtēja ļoti labi. Iegūta otrā pakāpe un “Rondo” ir starp 10 labākajiem valsts jauktajiem vokālajiem ansambļiem.

9. aprīlī Lauterē notika pēdējā no Madonas deju aprīņa skatēm. Tajā piedalījās Jeļenas Rudzītes vadītais deju kolektīvs, izcīnot pirmo pakāpi.

16. aprīlī amatiereteātris “Piņģerots” ar Ē. Lansa lugu “Galds” viesojās Ošupes pagasta Degumnieku tautas namā.

16. aprīlī “Kalnagravās” notika deju kolektīvu sadancis “Ielūdž “Labākie gadi””. Sarkaņu deju kolektīvs ciemos bija aicinājis vidējās paaudzes un senioru kolektīvus no visdažādākajām vietām. Skatītāji varēja vērot vidējās paaudzes deju kolektīva “Jaunanna” no Alūksnes novada, senioru deju

“Labāko gadu” un Varakļānu dejotājus vieno dejotprieks.

“Jaunannas” dejotāji un šļāģeransamblis “Labākie gadi”.

kolektīvus “Varavīksne” no Varakļāniem, “Atvars” no Jaunjelgavas, “Divi krati” no Ļaudonas, “Jāņukalns” no Kalsnavas pagasta, “Meirāni” no Lubānas novada, pašmāju “Labāko gadu”

un “Senču”, kā arī viesu no Igaunijas “Hopsanu” sniegumu. Koncerta programmu veidoja ļoti plašs un daudzveidīgs deju repertuārs. Koncertu kuplināja Mārcienas šļāģeransamblis “Labākie gadi”.

7. maijā “Kalnagravās” koncertā “No sirds uz sirdi” dejā un dziedāja bija vienojušies Sarkaņu pagasta jauniešu deju kolektīvs “Resgaļi” un tā studija, Jeļenas Rudzītes vadītais deju kolektīvs, kā arī viesi – Madonas kultūras nama Tautas deju ansamblis “Vidzeme”, Praulienas pagasta Saikavas tautas nama jauniešu deju kolektīvs “Zig zag”, dziedošais meiteņu trio no Cēsaines, duets – Paula Kļaviņa (Dzelzava) un Evelīna Krama (Lubāna).

Mazie “Resgaļi” un duets Paula Kļaviņa un Evelīna Aiva Krama.

7. maijā amatierteātris “Piņģerots” piedalījās novada skatē, kuru vērtēja žūrija, kuras sastāvā bija režisors Jānis Kaijaks un Kultūras akadēmijas Skatuves kustības pedagoge dramatiskā teātra aktieru un režisoru specialitātes studentiem Rita Lūriņa. Žūrija sarkaniešu aktieru un režisores Guntas Apeles kopdarbu novērtēja ar A (augstāko pakāpi) un izvirzīja uz konkursa “Gada izrāde” reģiona skati.

27. maijā Jeļenas Rudzītes vadītais deju kolektīvs un deju kolektīvs “Senči” piedalījās XXIII Beļavas deju svētkos Gulbenes novadā.

“Senči” pirms koncerta Beļavas estrādē.

Sarkanieši deju svētku koncertā.

28. maijā jauniešu deju kolektīva "Resgaļi" studija piedalījās tautas deju festivālā "Latvju bērni danci veda". Festivāls bija vērienīgs pasākums, kurā piedalījās 4769 dejotāji no visas Latvijas. Svētku programmā piedalījās 253 kolektīvi no 32 novadiem un sešām Latvijas pilsētām. Svētki sākās ar mēģinājumiem agrā rīta stundā, tad grandiozs svētku gājiens no pilskalna līdz parka estrādei un dienas noslēgumā plašs koncerts estrādē.

Valdas K. teksts

Ingas Pujates, Lindas Tropas un Laimas Ņemcevas foto

Mazie "Resgaļi" mēģinājumā un koncerta starplaikos Ludzā.

Jaunami bibliotēkās

Vasaras grāmatu izstādes Biksēres bibliotēkā

Tematiska izstāde „*Izspurdz zaros zaļa lapa...*” par darāmo dārzos un siltumnīcās.

Literatūras izstāde lasītājiem dos iespēju iepazīties ar ekspertu padomiem, atrast sev iedvesmojošu pieredzi un oriģinālas idejas. Viss par dārzu “modi” pasaulē un, kā jaunākās tendences pielāgot mūsu platuma grādiem. Plaša informācija par visjaunāko un aktuālāko augu šķirņu un stādu piedāvājumā, kā arī par dažādu augu audzēšanas prasībām, īpatnībām un sezonālā informācija par kaitēkļu un augu slimību profilaksi, kā arī par to apkarošanu un kādi darbi jāveic siltumnīcās.

Bērnu literatūras izstāde „*Vasariņa nebēdā*” *Ieteicamā literatūra bērniem vasaras brīvlaikā*

Arī Biksēres bibliotēkā sākusies un turpinās vasara, ko nosacīti varētu saukt par klusāko laiku. Bibliotekārs jūlijā dosies atvaļinājumā, daļa lasītāju jau atdod grāmatas un atvadās līdz rudenim, kad būs apkopti dārzi, novākta rudens raža un atkal radīsies laiks grāmatu un žurnālu lasīšanai. Taču arī vasaras mēnešos cilvēki atrod ceļu pie mums. Nāk pastāvīgie apmeklētāji un nepacietīgie, kuri gaida aiz bibliotēkas durvīm jau pirms darba laika sākuma. Iegriežas cilvēki, kuri te uzturas tikai vasarās un turpina būt uzticīgi bibliotēkas apmeklētāji, par ko mums patiesi un, jādodomā, abpusējs prieks. Biksēres bibliotēka arī vasaras atvaļinājuma laikā – jūlijā – reizi nedēļā vērš saviem apmeklētājiem durvis, tās būs trešdienas. Tiks gaidīti apmeklētāji, kuri atveduši sev līdzīgi citus, kuriem arī radusies vajadzība pēc grāmatas vai datora, bet līdz šim kaut kas bija traucējis atrast ceļu uz bibliotēku. Tam par godu ir izveidota literatūras izstāde bērniem „*Vasariņa nebēdā*”, lai skolēni neaizmirstu, kas ir lasīt, un lai varētu pa vasaru izlasīt uzdoto ieteicamo literatūru.

Literatūras izstāde „*Iepazīsim Latviju ceļojot!*”

Jauni tūrisma maršruti, vēsturiskas celtnes un vietas, jauni tūrisma objekti, amatnieku darbības, putnu vērošana, naktsmāju piedāvājumi, festivāli un pilsētssvētki, ledus skulptūras, vīna darītavas un maizes ceptuves, bānītis un vikingu kuģis. Ikvienam ir iespēja iepazīt katram novadam raksturīgākos ēdienus, apmeklēt tradīcijām bagātā Brīvdabas muzeja lielstendu, vērot aizraujošus notikumus uz galvenās skatuves un vēl daudz ko citu. To visu varēsiet izlasīt un uzzināt, atnākot uz Biksēres bibliotēku.

Tematiska izstāde „*Tā zied Jāņu naksniņā...*” *Mistērijas ap papardes ziedu*

Jāņuzāles, Jāņu vainags, Jāņu dziesmas, Jāņu siera gatavošana, Jāņu kalns un uguns, alus darināšana, nerātnie Jāņi, Jāņu pirts – lietas, kas saistās ar lustīgu Līgo svētku svinēšanu. Šo un ar daudz ko citu būs iespēja iepazīties literatūras izstādē „*Tā zied Jāņu naksniņā...*” bibliotēkas lasītāvā.

Didzis Akmentiņš,

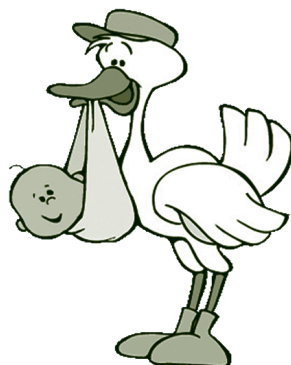
Madonas novada Sarkaņu pagasta
Biksēres bibliotēkas vadītājs

Apsveikumi

Jaundzimušie Sarkaņu pagastā

*Tā kā saule ābeļziedam
Esiet savam bērnam klāt!
Lai no Jūsu mīlestības
Viņš var mūžu darināt!*

**Sveicam
Initu un Ilvaru Auzānus ar dēliņa Jāņa
piedzimšanu 2016. gada 21. martā.**

Jubilāri 2016. gada aprīlī, maijā

*Palīdzi, Laima, palīdzi, Māra,
Lielu, mīļu mūžiņu nodzīvoti,
Kāpt saules kalnā,
brist purvam pāri,
Būt lietus dienā kā
saulstariņam...*

18 gadi

Marija Krivicka	30.05.
Silvas Krūmiņa	30.05.

50 gadi

Aivis Pupausis	10.04.
Inga Jurevica	17.04.
Artis Sprūds	18.04.
Normunds Ūbelis	19.04.
Guntis Brūnis	01.05.

55 gadi

Ilgonis Strods	26.04.
Dainis Sprūds	26.04.
Guna Kāzniece	29.05.

60 gadi

Sarmīte Zīle	30.04.
Ingrīda Szulga	02.05.
Jānis Ozoliņš	07.05.
Andris Simtnieks	14.05.

65 gadi

Uldis Eilands	02.04.
Ļubova Kostomārova	29.05.

70 gadi

Marija Ūdre	11.04.
Anna Kampe	24.04.
Genovefa Pulkstene	08.05.

75 gadi

Vladislavs Škutāns	22.04.
Anda Līce	27.04.
Skaidra Nagle	13.05.

80 gadi

Jānis Ankravs	18.04.
Maija Sniedzīte	11.05.
Jānis Oskars Stučka	19.05.

85 gadi

Rūdolfs Dumbravs	27.04.
Zina Gailīte	05.05.

Informācija

8. jūnijā tiek organizēta ekskursija pagasta pensionāriem. Maršruts: Biksēre - Inešu porcelāna ražotne un izstāde- Jaunpiebalga (Lauku mājas "Tīrumjānēni" un "Lielkrūzes", baznīca, izstāžu zāles) - Rankas muiža - kordirigētiem Gido un Imantam Kokariem iekārtotais muzejs - ekspozīcija bijušajā Ozolkalna skolā Gulbenes novadā - Doku Ata muzejs Dzelzavas pagastā.

Plānotās izmaksas līdz 6,00 eiro. Izbraukšana 7:15 pie "Lības" veikala.

Pieteikties līdz 7. maijam.
Tālrunis informācijai:
29424739 – Valda

Kapusvētki Sarkaņu kapos 9. jūlijā plkst. 14:00

Sēru vēsts

*Šalciet klusi, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies,
Pāri sirdij apklusušai
Zeme smilšu sagšu klāj.
(A. Balodis)*

Zenta Šveice
(02.08.1939.-21.03.2016.)

Gunārs Stepāns
(06.05.1963.-30.04.2016.)

Aivars Liepiņš
(30.01.1933.-12.05.2016.)

Inta Drozdova
(09.06.1925.-13.05.2016.)

SARKAŅU PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Sarkaņu pagasta pārvalde, Madonas novads
Izdevuma redaktore Valda Kļaviņa, tel 29424739, e-pasts: valda.kalnagravas@inbox.lv
Redkolēģija Inga Bārbale, Inese Sudāre, Andris Trečaks
Iespiests SIA "Erante", Madonā, Saieta lauk. 2.
Datortsalikums. Ofsetiespiedums.
Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild autors